

Birleşmiş Milletler ve Avrupa Sisteminde İnsan Hakları

1-Birleşmiş Milletler

2-Avrupa Konseyi

3-Avrupa Güvenlik ve
İşbirliği Teşkilatı

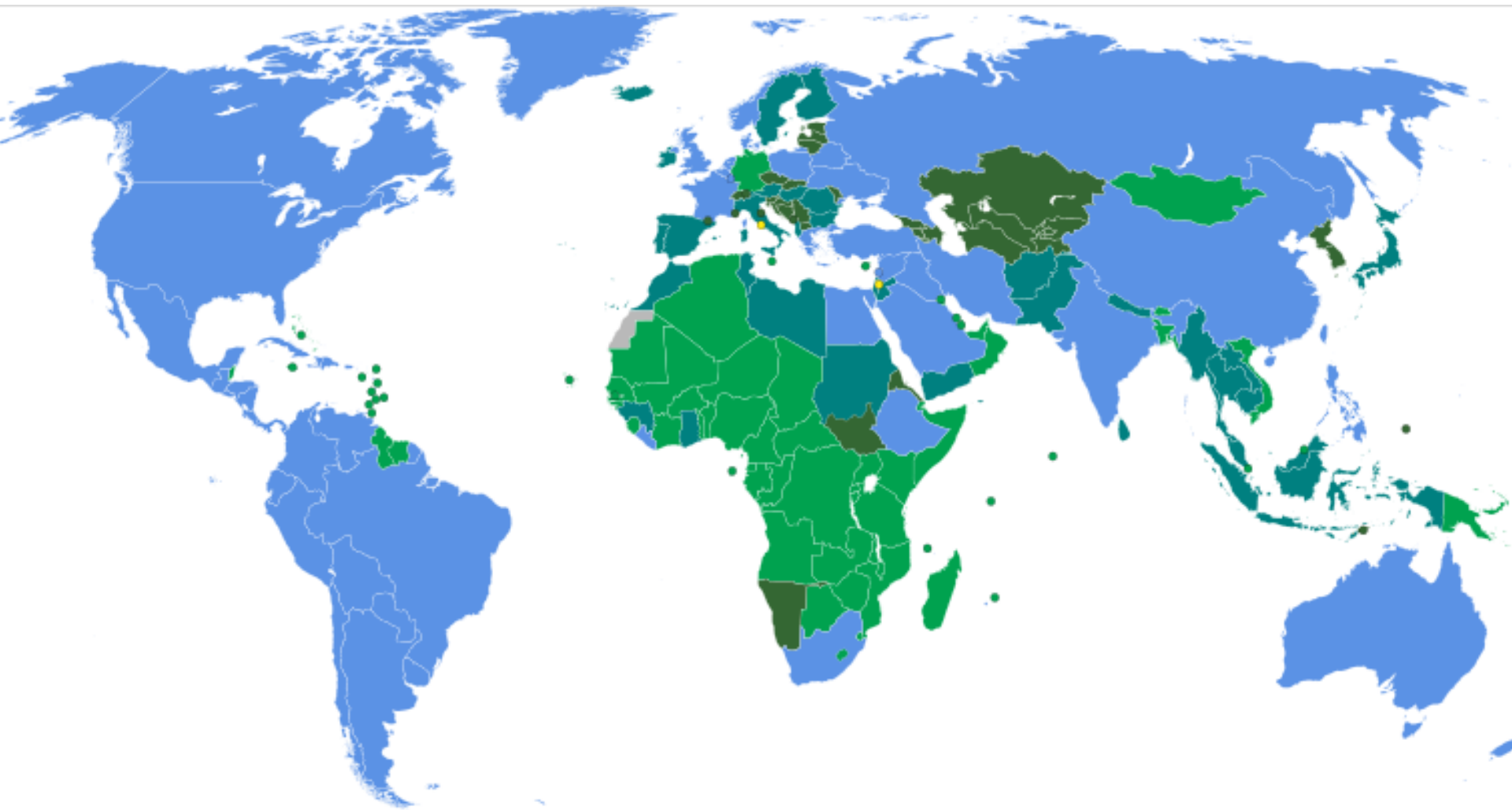
4-Avrupa Birliği

Birleşmiş Milletler

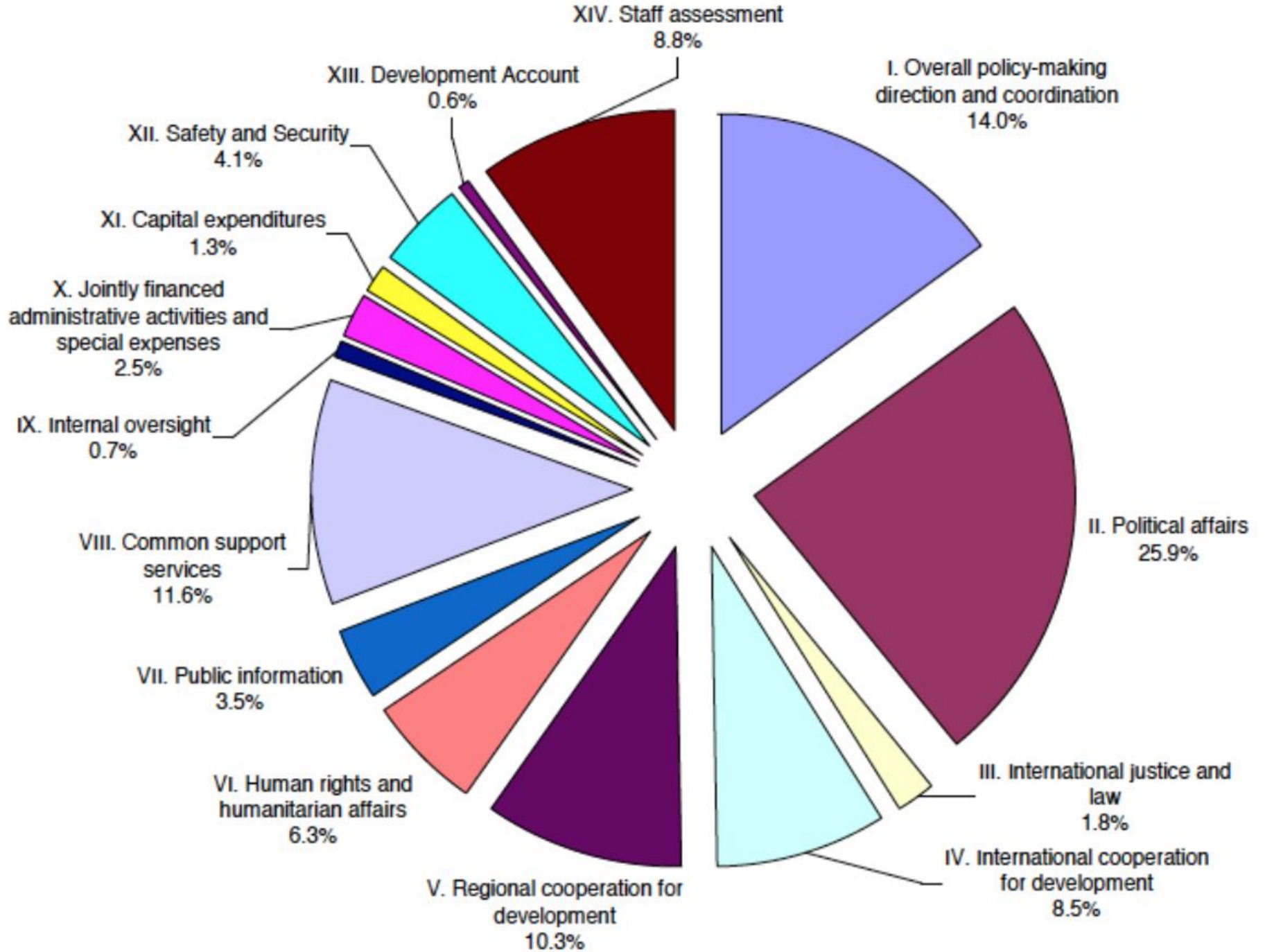

Birleşmiş Milletler 1945 yılında oluşturulduğunda şu amaçları taşıyordu:

- Uluslararası barış ve güvenliği sürdürmek,
- Ülkeler arasında dostça ilişkiler geliştirmek,
- Uluslararası sorunların çözülmesi ile insan haklarına saygı gösterilmesini sağlama amacıyla işbirliğine gitmek ve ülkelerin çalışmaları arasında uyum sağlanması için bir merkez oluşturmak.

- 1945 (original members)
- 1946–1959
- 1960–1989
- 1990–present
- non-member observer states

Birleşmiş Milletler'in Bütçesi

Ülke	Yüzde	ABD Doları
ABD	22.00	362.7
Japonya	19.47	279.6
Almanya	8.66	124.4
İngiltere	6.13	88.0
Fransa	6.03	86.6
İtalya	4.89	70.02
Kanada	2.81	40.4
İspanya	2.52	36.2
Çin	2.05	29.5
Meksika	1.88	27.0

İnsan Hakları Evrensel Beyannamesi

BM bu belgeyi, II. Dünya Savaşı sırasında meydana yaşanan zulümlerden sonra, 1948 yılında benimsedi ve bu bildirgeyi, “tüm halklar ve uluslar için ulaşılması arzulanan ortak ideal ölçüler” olarak ilan etti.

Madde 1-

Bütün insanlar özgür, onur ve haklar bakımından eşit doğarlar. Akıl ve vicdana sahiptirler, birbirlerine karşı kardeşlik anlayışıyla davranmalıdırlar.

Birleşmiş Milletler İnsan Hakları Gözetleme Mekanizmaları

1- Birleşmiş Milletler İnsan Hakları Yüksek Komiserliği (OHCHR)

2- Sözleşme Yapıları (Treaty-based Bodies)

3- Sözleşme Dışı Mekanizmalar (Charter-based Bodies)

Sözleşme Yapıları (Treaty-based Bodies)

<http://www.ohchr.org/EN/HRBodies/Pages/HumanRightsBodies.aspx>

Birleşmiş Milletler

İnsan Hakları Yüksek Komiserliği

Birleşmiş Milletler İnsan Hakları Yüksek Komiserliği, uluslararası insan hakları hareketine liderlik eder.

Yüksek Komiser, BM'in insan hakları alanında yürüttüğü faaliyetlerden birinci derecede sorumlu olan BM yetkilisidir. Bu kişi, sık sık kamuoyuna açıklama yapar, insan hakları krizlerinde çağrılarda bulunur ve insan hakları ile ilgili mesajların dünyanın her tarafında işitilmesini sağlamak için yoğun bir şekilde seyahat eder.

Yüksek Komiser

Zeid bin Ra'ad

- Eylül 2014

https://www.youtube.com/watch?v=F_IKhh-QksQ

Sözleşme Yapıları

Birleşmiş Milletler, insan hakları alanındaki normları uluslararası hukuka yerleştirmenin ötesinde, ilgili andlaşmalardaki maddelerin uygulanmasını denetlemek üzere bağımsız uzmanlardan oluşan komiteler kurmuştur. Bu organlar devletler tarafından sunulan raporları değerlendirir ve bunlar üzerine yorumlar getirir.

Bir sözleşmenin onaylanması, bir devletin, komite tarafından düzenli olarak denetlenmeyi kabul ettiği anlamına gelir. Çoğu sözleşmeyle ilgili olarak bu denetim, onaylama işleminden yaklaşık bir yıl sonra gerçekleşir ve bunun ardından her 4 ila 5 yılda bir tekrarlanır.

<https://www.youtube.com/watch?v=vE0T45t040k&feature=related>

Sözleşmeler ve Komiteleri

1. İnsan Hakları Komitesi (CCPR)
2. Ekonomik, Sosyal ve Ekonomik Haklar Komitesi (CESCR)
3. Irk Ayrımcılığının Ortadan Kaldırılması Komitesi (CERD)
4. Kadınlara Yönelik Her Türlü Ayrımcılığın Ortadan Kaldırılmasına İlişkin Sözleşme (CEDAW)
5. İşkenceye karşı Komite (CAT)
6. İşkencenin Önlenmesine Karşın Yan Komite (STP)
7. Çocukların Haklarına İlişkin Komite (CRC)
8. Göçmen İşçilere İlişkin Komite (CMW)
9. Engellilerin Hakları İçin Komite (CRPD)
10. Zorla Kayıp Edilmeye Karşı Komite (CED)

İnsan Hakları Komitesi

- İnsan Hakları Komitesi, Medeni ve Siyasi Haklar Uluslararası Sözleşmesinin imzacı ülkeler tarafından uygulanmasını izleyen bağımsız uzmanlardan oluşan bir organdır.
- Sözleşmeyi imzalayan bütün ülkeler hakların nasıl uygulandığına dair düzenli raporlarını Komiteye sunmakla yükümlüdürler.

- Devletler Sözclemeye taraf olduktan bir yıl sonra başlangıç raporunu ve Komitenin talep ettiği dönemlerde (genelde her 4 yılda bir) raporlarını sunmak zorundadırlar.
- Komite Cenevre veya New York'ta ve genellikle yılda 3 defa toplanır. Komite, tematik konular üzerine **genel yorumlar** veya Komitenin çalışma metodu olarak da bilinen insan hakları kurallarının yorumlanmasını yayınlar.

Ekonomik, Sosyal ve Ekonomik Haklar Komitesi (CESCR)

Sözleşme, taraf devletlerin bireylere işçi hakları, sağlık hakkı, eğitim hakkı ve yeterli bir yaşam standardı hakkı dahil olmak üzere çeşitli ekonomik, sosyal ve kültürel haklar verilmesine yönelik çalışmalarını taahhüt eder.

İrk Ayrımcılığının Ortadan Kaldırılması Komitesi (CERD)

- Genel Kurul, bu Sözleşmeyi kabul ederek dünya toplumuna ırk ayrımcılığıyla mücadelede önemli bir yasal araç sunmuştur. Sözleşme, ırk ayrımını tanımlamakta ve ırk, renk, soy ve ulusal ve etnik köken temelinde ayrımcılık yapmayı yasaklamaktadır.

İrk Ayrımcılığının Ortadan Kaldırılması Komitesi (CERD)

- Aynı zamanda, taraf devletlerin bu tarz eylemlerden kaçınmak ve toplum içinde ayrımcılıkla mücadele için uygun önlemleri almakla yükümlü kılmaktadır.

Kadınlara Yönelik Her Türü Ayrımcılığın Ortadan Kaldırılmasına İlişkin Komite

“Kadın Hakları Sözleşmesi”, cinsiyete dayalı ayrımcılığın ortadan kaldırılmasını sağlamak amacıyla başvurulacak yöntemleri ve devletlerin bu konudaki yükümlülüklerini tanımlar. Bu belgede belirtilen haklar arasında hukuken eşit muamele görme hakkı; eğitimde, siyasi katılımı, istihdamda, sağlık ve ekonomi alanlarında eşitlik; cinsel sömürüye maruz kalmama hakkı ve eşitsizliğin üstesinden gelmeye yönelik geçici özel önlemler alınması imkanı bulunmaktadır.

23 uzmandan oluşan ve her 4 yılda bir devletleri değerlendiren Kadınlara Karşı Ayrımcılığın Önlenmesi Komitesi (CEDAW), bu Sözleşme'nin uygulanmasını denetlemektedir.

İşkenceye Karşı Komite

Sözleşmeye göre, işkenceyi haklı göstermek için ne istisnai koşullara başvurulabilir, ne de bir işkencecinin suçu emir altında işlemiş olduğuna dair savunması haklı bulunabilir. Sözleşmece oluşturulmuş olan denetleme kurumu, **İşkenceye Karşı Komite**, taraf devletlerin raporlarını inceler; bu prosedüre işkenceyi haklı gösteremez onay vermiş olan devletlerin vatandaşlarının bireysel şikâyetlerini kabul eder ve değerlendirir; ayrıca işkence uygulamasının ciddi seviyede ve sistematik olduğunu düşündüğü ülkeler hakkında soruşturma başlatabilir.

Çocuk Haklarına İlişkin Komite

Çocuk Hakları Sözleşmesi (1989) çocukların özel hassasiyetini tanıyarak kapsamlı bir yasada çocuklar için insan haklarına dair her kategoride koruma sağlamaktadır. Sözleşme çocuklara karşı ayrımcılığın ortadan kaldırılmasını temin etmekte ve çocukların üstün çıkarlarının tüm eylemlere rehberlik etmesi gerektiğini belirtmektedir.

Mülteci, engelli ya da azınlık mensubu olan çocuklara özel bir önem verilmektedir. Sözleşmeye taraf devletler çocukların hayatta kalması, gelişimi, korunması ve katılımı için teminatlar sağlama yükümlülüğü altındadır. 192 devletin taraf olduğu bu sözleşme en geniş ölçüde onaylanmış antlaşmadır. Sözleşmece kurulan **Çocuk Hakları Komitesi**, sözleşmenin uygulanışını denetleyerek taraf devletlerce sunulan raporları değerlendirir.

Göçmen İşçilere İlişkin Komite

Göçmen İşçilerin ve Ailelerinin Haklarının Korunmasına dair Uluslararası Sözleşme (1990), yasal ya da yasadışı, tüm göçmen işçilerin göçmenlik süreçleri boyunca tabi olacakları temel haklar ve ilkeleri ve onları korumak için alınması gereken tedbirleri tanımlamaktadır

Engelli Hakları İçin Komite

Bu Sözleşme'nin amacı, engellilerin tüm insan hak ve temel özgürlüklerinden tam ve eşit şekilde yararlanmasını teşvik ve temin etmek ve insanlık onurlarına saygıyı güçlendirmektir.

Engelli kavramı diğer bireylerle eşit koşullar altında topluma tam ve etkin bir şekilde katılımlarının önünde engel teşkil eden uzun süreli fiziksel, zihinsel, düşünsel ya da algısal bozukluğu bulunan kişileri içermektedir.

Zorla Kayıp Edilmelere Karşı Komite

Bu Sözleşme'nin amaçları açısından “zorla kaybedilme” terimi, kişilerin, Devlet adına görev yapan veya Devletin yetkilendirmesi, desteği ve bilgisiyle hareket eden kişiler veya gruplar tarafından tutuklanması, gözaltına alınması, kaçırılması veya başka herhangi bir biçimde özgürlüklerinden yoksun bırakılması; ardından söz konusu kişilerin kendi fiillerini reddetmeleri veya kaybolan kişinin nerede ve ne durumda olduğunu gizlemeleri ve sonuçta kayıp kişinin hukukun koruması dışında kalması durumunu anlatmak amacıyla kullanılır.

Sözleşme Dışı Mekanizmalar

Bağımsız uzmanlardan oluşan ve sözleşmelerde insan haklarıyla ilgili maddelerin uygulanmasını denetleyen yapılardır.

Bu organlar, devletler tarafından düzenli olarak sunulan raporları değerlendirir ve bunlar hakkında görüş bildirir. Ayrıca sözleşme maddelerine dair yorumlarda bulunur ve andlaşma kapsamında öngörülmüşse bireysel şikayetleri ele alabilir.

Sözleşme Dışı Mekanizmalar

- İnsan Hakları Konseyi
- Evrensel Periyodik Gözden Geçirme
- İnsan Hakları Komisyonu Özel Prosedürler
- İnsan Hakları Konseyi Şikayet Prosedürleri

İnsan Hakları Konseyi

İnsan Hakları Konseyi Birleşmiş Milletler'in insan haklarını teşvik ve korumayı üstlenmiş kuruluşudur.

Birleşmiş Milletler tarafından devletlerin özel bir insan hakları sözleşmesi altındaki sorumluluklarını yerine getirmek üzere gerçekleştirdikleri faaliyetleri izlemek ve gözden geçirmek için kurulmuş ilk yapıdır.

Konsej, uluslararası düzeyde insan haklarının korunmasını ve yaygınlaştırılmasını kurumsal olarak ve özel yetkiyle üstlenmektedir.

Konsej, devletlerin, sivil toplum örgütlerinin, hükümetlerarası kuruluşların insan hakları konusundaki görüşlerini dile getirmeleri için bir forum görevi üstlenmiştir

<https://www.youtube.com/watch?v=k2YJgfJ1rC4&spfreload=1>

“All victims of human rights abuses should be able to look to the Human Rights Council as a forum and a springboard for action.”

- Ban Ki-moon, UN Secretary-General, 12 March 2007, Opening of the 4th Human Rights Council Session

Evrensel Periyodik Gözden Geçirme

Birleşmiş Milletler (BM) İnsan Hakları Konseyi, BM üyesi her ülkenin insan haklarının korunması, geliştirilmesi ve yaygınlaştırılması için göstermiş olduğu performansı incelemek ve bu yolla insan hakları durumunu dünyanın her köşesinde iyileştirmek amacıyla 2004 yılında verdiği 60/251 no'lu kararla Evrensel Periyodik İnceleme adıyla bir izleme mekanizması oluşturdu.

Evrensel Periyodik Gözden Geçirme

Bu mekanizma aracılığıyla Birleşmiş Milletler üyesi devletin tümü, insan hakları performansları ile ilgili olarak değerlendirildiler.

Dört yıllık dönemler halinde işleyen gözden geçirme 2012 yılında ikinci dönem değerlendirmelerine başladı.

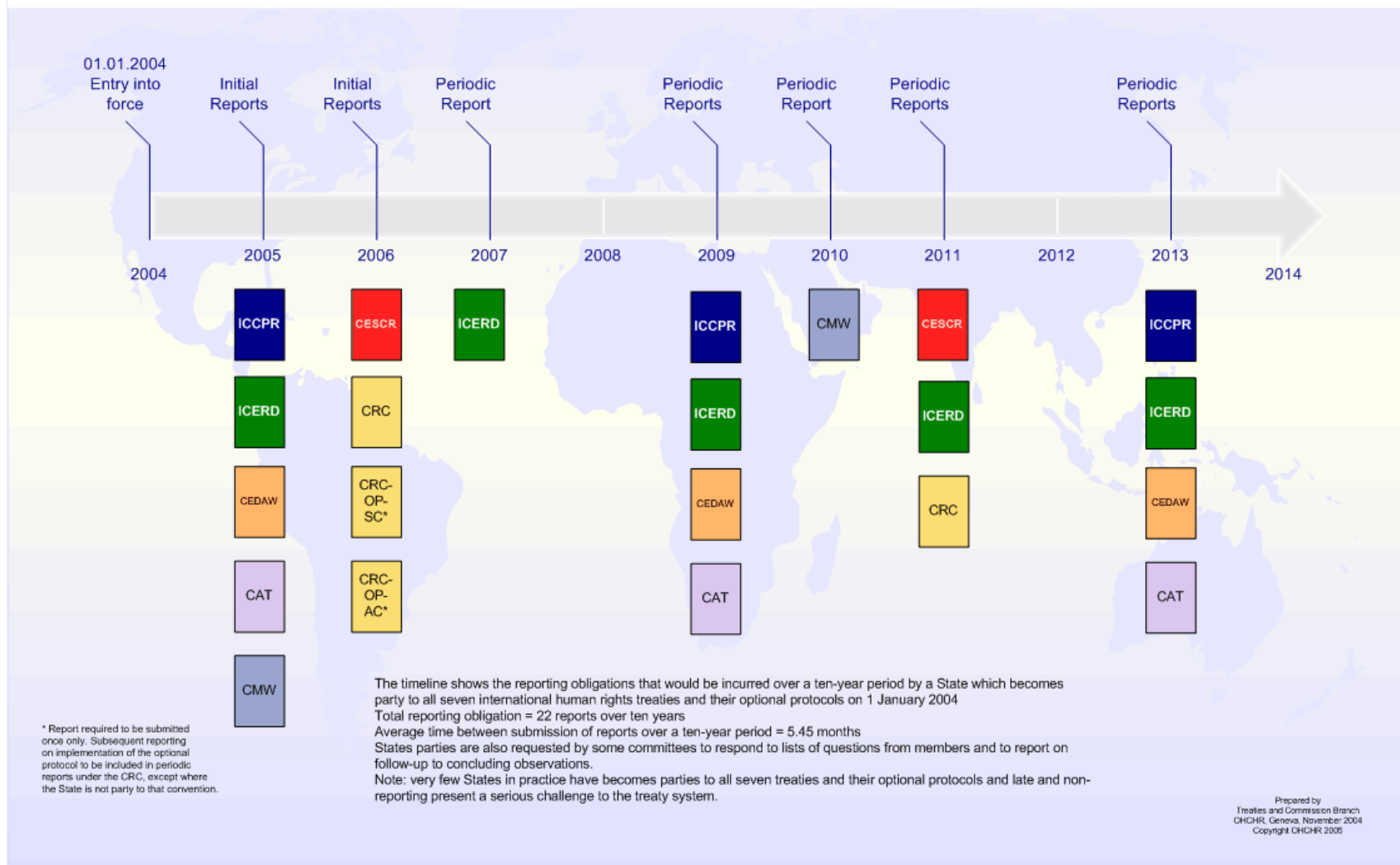
İnsan Hakları Komisyonu

Özel Prosedürler

- Özel Prosedürler belirli alanlarda meydana gelen insan hakları ihlalleriyle ilgilenmek üzere İnsan Hakları Konseyi tarafından atanır. Bunlara, belirli bir ülkeyi veya insan hakları alanında belirli bir temayı araştırma sorumluluğu verilebilir.
- İnsan haklarıyla ilişkili meselelerde doğrudan hükümetlerle iletişim kurabilirler; ayrıca her yıl Konsey'e rapor verirler.

State party reporting obligations under the international human rights treaties

İnsan Haklarında 20. Yıl

<https://www.youtube.com/watch?v=yW7s-Q8S14E&list=UU3L8u5qG07djPUwWo6VQVLA&spfreload=1>

Avrupa Konseyi

1949'da 10 devlet tarafından kurulan Avrupa Konseyi merkezi Strazburg'da (Fransa) bulunan uluslararası bir örgüttür.

Günümüzde 47 üye devlet 800 milyon insanı temsil etmektedir.

Kurucu üyeler (5 Mayıs 1949)

 Belçika

 Danimarka

 Fransa

 İrlanda

 İtalya

 Lüksemburg

 Norveç

 Hollanda

 İngiltere

 İsveç

Diğer üye devletler
(katılım sırasıyla)

 Yunanistan (1949)

 Türkiye (1949)

 İzlanda (1950)

 Almaya (1950)

 Avusturya (1956)

 Kıbrıs (1961)

 İsviçre (1963)

 Malta (1965)

 Portekiz (1976)

 İspanya (1977)

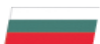
 Lihtenştayn (1978)

 San Marino (1988)

 Finlandiya(1989)

 Macaristan (1990)

 Polonya (1991)

 Bulgaristan (1992)

 Estonya (1993)

 Litvanya (1993)

 Slovenya (1993)

 Çek Cuhuriyeti (1993)

 Slovakya (1993)

 Romanya (1993)

 Andorra (1994)

 Letonya (1995)

 Arnavutluk (1995)

 Moldova (1995)

 "eski Yugoslav Cumhuriyeti
Makedonya" (1995)

 Ukrayna (1995)

 Rusya (1996)

 Hırvatistan (1996)

 Gürcistan (1999)

 Ermenistan (2001)

 Azerbaycan (2001)

 Bosna Hersek (2002)

 Sırbistan (2003)

 Monako (2004)

 Karadağ (2007)

Avrupa Konseyi'nin Temel Amaçları

- İnsan haklarını, çoğulcu demokrasiyi ve hukukun üstünlüğünü korumak, farkındalığı arttırmak ve Avrupa kültürel kimliğini ve eşitliliğini geliştirmek
- İnsan haklarını, parlamenter demokrasiyi ve hukukun üstünlüğünü korumak
- Üye ülkelerdeki toplumsal ve yasal uygulamaları standartlara uygun hale getirmek için kıta genelinde anlaşmalar geliştirmek
- Paylaşılan değerlere dayanan ve değişik kültürleri kapsayan bir Avrupalı kimliğine dair farkındalığı geliştirmek.

Avrupa Konseyi Kurumları

- **Bakanlar Komitesi:** Strazburg'da bulunan, üye devletlerin dışişleri bakanları veya bunların daimi temsilcilerinden oluşan karar verici organdır.
- **Parlamanterler Meclisi (AKPM):** Üyeleri ulusal meclislerce atanan danışma organı. 318 üyesi ve 318 yedeği vardır.
- **Yerel ve Bölgesel Yetkililer Kongresi:** Yerel ve bölgesel yetkilileri temsil eden danışma organıdır.

- **Genel Sekreter:** AKPM tarafından beş yıllık bir süre için örgütün başı olarak seçilir, Konsey'in çalışma programı ve bütçesinin stratejik planlaması ve yöneliminden ve örgütün günlük işlerinin düzgün yürümesinden sorumludur.
- **Sekreteryaya:** 47 üye devlete mensup 2.000'den fazla personel Konsey'in merkezi olan Strazburg'da ve Avrupa'daki diğer ofislerde çalışmaktadır.

Avrupa Konseyi

İnsan Hakları Komiseri

İrkçilik ve Hoşgörüsüzlüğe karşı Avrupa Komisyonu (ECRI)

(Gözden Geçirilmiş)
Avrupa Sosyal Şartı

İnsan Haklarının ve
Temel Özgürlüklerin
Korunmasına İlişkin
Avrupa Sözleşmesi

Ulusal Azınlıkların
Korunması için Çerçeve
Sözleşme

İşkence ve İnsanlık
Dışı veya Aşağılayıcı
Muamele veya Cezaların
Önlenmesine İlişkin
Avrupa Sözleşmesi

AK Genel
Sekreteri

Bağımsız
Uzmanlar
Komitesi

AK Genel
Sekreteri

Avrupa
İnsan
Hakları
Mahkemesi

AK Bakanlar Konseyi
+
Danışma Komitesi

İşkence ve İnsanlık Dışı
veya Aşağılayıcı Muamele
veya Cezaların Önlenmesi
Komitesi

Raporlar

Toplu
Şikayetler

Raporlar

Davalar

Raporlar

Ziyaretler ve Raporlar

- **İnsan Hakları Komiseri**

Üye ülkelerde insan hakları farkındalığı ve saygınlığı alanındaki eğitimi geliştirme rolü bulunan bağımsız yetkili

- **ECRI (İrkçilik ve Hoşgörüsüzlüğe Karşı Avrupa Komisyonu)**

ECRI, Avrupa Konseyi'ne üye bütün ülkelerde ırkçılık, ayrımcılık, Yahudi düşmanlığı ve hoşgörüsüzlükle mücadele etmeye öncülük etmekte ve bunlara karşı yasal ve siyasal korumayı güçlendirmek için çalışmaktadır.

Avrupa Konseyi'nin Metinleri

Yıllar içinde Avrupa Konseyi, Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesiyle teminat altına alınan haklara dayalı bir çok metin üretti:

- Avrupa Sosyal Şartı
- **Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesi**
- Ulusal Azınlıkların Korunması Çerçeve Sözleşmesi
- İşkencenin Önlenmesi Avrupa Sözleşmesi

Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesi

- Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesi (AİHS) 1950 yılında kabul edilerek 1953 yılında yürürlüğe giren bir uluslararası antlaşmadır.
- İnsan Hakları konulu ilk Avrupa Konseyi sözleşmesidir.
- Örgüte katılabilmek için devletler Sözleşmeyi onaylamak zorundadır.

Sözleşme Şu Hakları Korur

- Yaşama, özgürlük ve korunma
- Özel ve aile yaşamına saygı
- İfade özgürlüğü
- Düşünce, vicdan ve din özgürlüğü
- Seçme ve seçilme özgürlüğü
- Medeni ve cezai hususlarda adaletli yargılanma
- Mal edinme ve sahibi olduklarını huzur içinde kullanma

Bunlarla Sınırlı Kalmamakla Beraber Şunları Yasaklar

- İşkence veya insanlık dışı veya aşağılayıcı muamele veya cezalandırma
- Kölelik ve zorla çalıştırma
- Keyfi ve kanunsuz alıkoyma
- Sözleşmeyle teminat altına alınan hak ve özgürlüklerin kullanılmasında ayırıcılık
- Devletin kendi vatandaşlarının ülkenen kovması veya girişlerine izin vermemesi
- Ölüm cezası
- Yabancıların toplu halde kovulması

Avrupa İnsan Hakları Mahkemesinin Rolü

1959'da kurulan Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi, devletlerin yargı alanı içinde bulunan herkesin Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesiyle korunmasını teminat altına alan yargı organıdır.

1 Kasım 1998'den beri Strazburg'da daimi bir şekilde tek Mahkeme bulunmaktadır.

50 yıllık varlığı boyunca Mahkeme 10.000'den fazla karar vermiştir. Bu kararlar ilgili devletleri bağlar ve Mahkeme, Bakanların Komitesinin gözetimi altında, başvuru sahiplerinin karşılaştığı ihlaller sonucu meydana gelen zararları karşılamalarını ve çeşitli alanlarda mevzuatını ve uygulamalarını değiştirmelerini ister.

Avrupa Güvenlik ve İşbirliği Teşkilatı (AGİT)

O

S

C

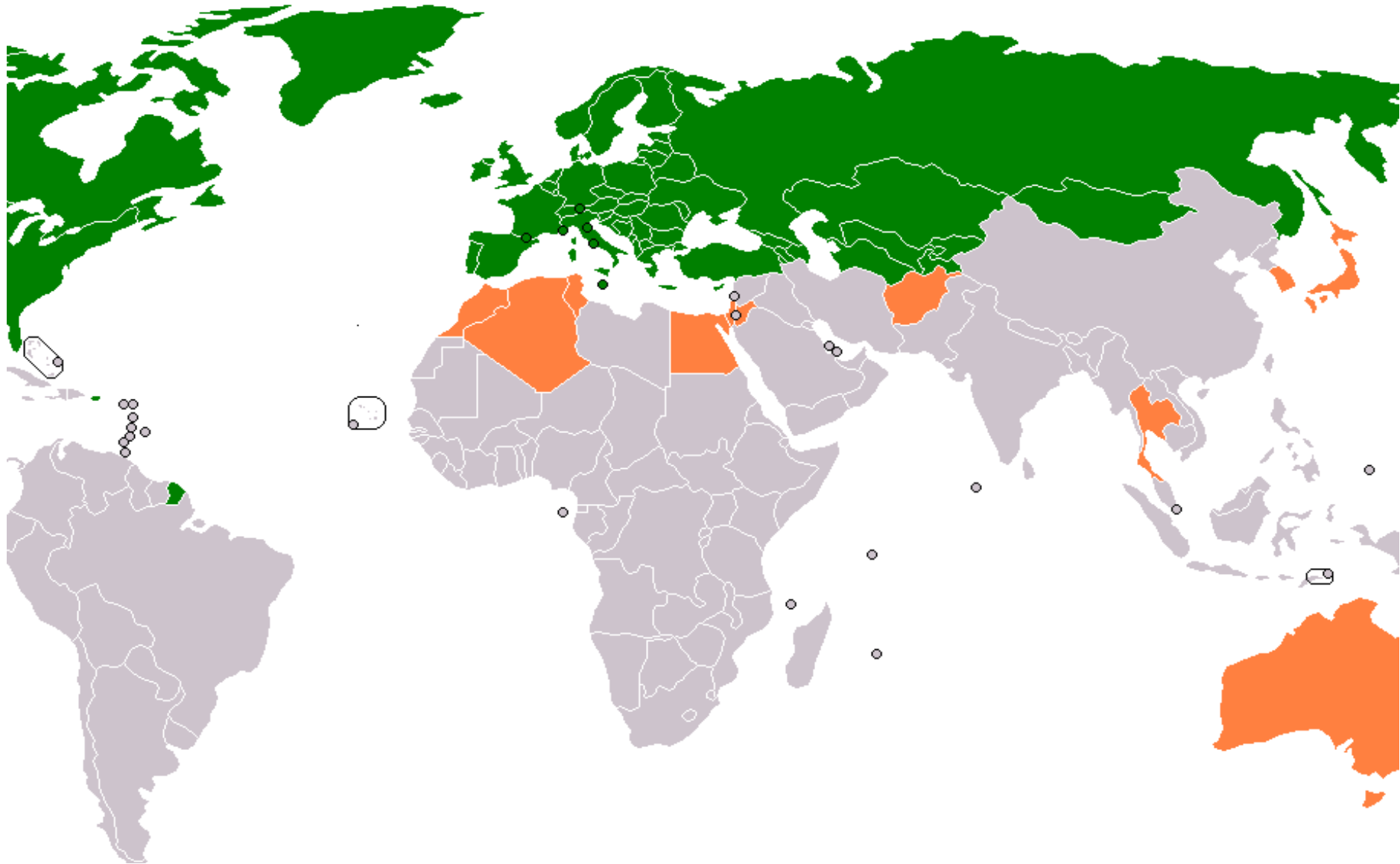
e

- Kuruluş Tarihi:
1975
- Merkezi:
Viyana
- Genel Sekreteri:
Lamberto Zannier (İtalya)

Örgütün Amacı

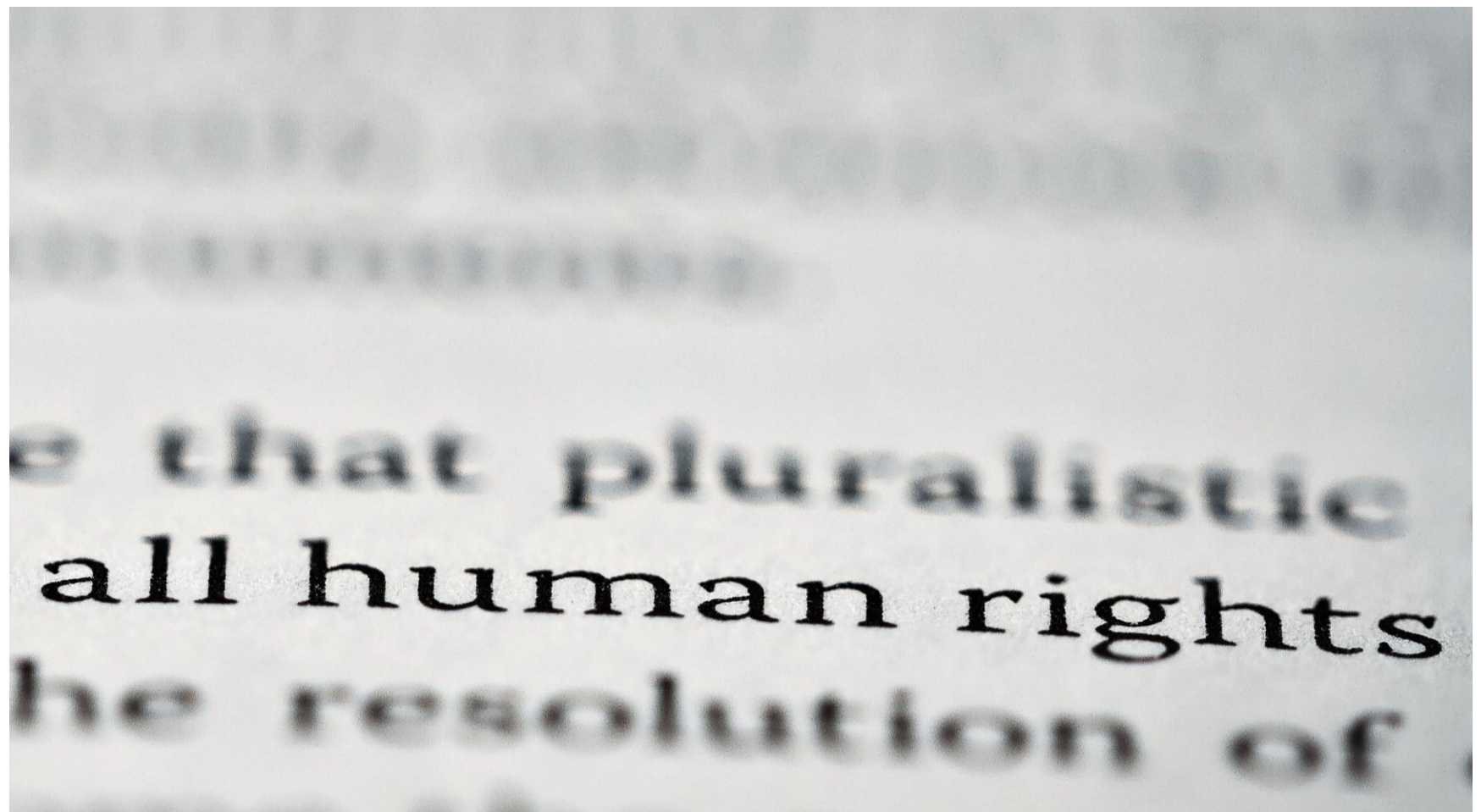
- AGİT, Avrupa Güvenlik ve İşbirliği Konferansı (AGİK) adı altında 1970'li yılların başında soğuk savaş koşullarındaki Avrupa'nın bölünmüşlüğüne son verilmesi, güvenlik ve istikrarın sağlanması ve katılan devletler arasında bu amaca yönelik işbirliğinin geliştirilmesi düşüncesiyle kurulmuş teşkilattır.
- Katılımcı devletlerin demokratikleşme, hukukun üstünlüğü ve insan haklarına saygı alanlarındaki çabalarına destek ve yardım işlevi görmektedir.

AGiT üyesi ülkeler

işbirliği yapılan ortak devletler

In the Copenhagen Document of 1990, the OSCE's participating States undertook a commitment to respect all human rights.

Avrupa Güvenlik ve İşbirliği Teşkilatı Demokratik Kurumlar ve İnsan Hakları Ofisi (ODIHR)

OSCE

ODIHR

ODİHR, AGİT in katılımcı devletlere “insan hak ve özgürlüklere tam saygının gösterilmesi, hukuk devleti ilkesine bağlılık demokratik ilkelerin gerçekleştirilmesi (...), demokratik kurumların geliştirilmesi, güçlendirilmesi ve korunması ile tüm toplumda hoşgörünün gelişmesi” konularında destek sunan organdır.

Polonya'nın Varşova kentinde bulunan ODiHR, 1990 Paris zirvesinde Serbest Seçimler Ofisi olarak kurulmuş ve 1991'de faaliyete başlamıştır.

İnsan hakları ve demokratikleşmeyi de kapsayacak şekilde görev alanının genişlemesi nedeniyle, bir yıl sonra Ofis'in ismi değiştirilmiştir. Bugün 120'den fazla çalışanı bulunmaktadır.

ODİHR Hangi Konularla İlgileniyor

- İnsan Hakları ve Temel Haklar
- Hoşgörü ve Ayrım Gözetmeme
- Demokratikleşme
- Seçimlerin İzlenmesi
- Roma ve Sinti
- Terör ile Mücadele
- Hukukun Üstünlüğü
- Eğitim

- ODİHR, teknik yardım projeleri ve insani boyut meseleri hakkında eğitimler aracılığıyla, **insan haklarının** korunmasını geliştirici rol üstlenmiştir.
- İnsan hakları konularıyla ilgili araştırmalar yapmakta ve rapor hazırlamaktadır.
- Katılımcı devletlerin AGİT insani boyut taahhütlerini yerine getirip getirmediğini gözden geçirmek üzere, her yıl birkaç toplantı düzenlenmektedir.

- ODIHR'in **hoşgörü ve ayırım gözetmeme programı**, katılımcı devletlere AGİT çerçevesindeki yükümlülüklerini yerine getirmeleri ve hoşgörüsüzlüğün bir göstergesi olarak **nefret suçları ve şiddetle mücadele** konusundaki çabalarını güçlendirmeleri konusunda destek sunmaktadır.
- Program ayrıca, sivil toplumun nefret kaynaklı suç ve olaylarla mücadele kapasitelerini arttırmayı da amaçlamaktadır.

A little girl holding up a banner that reads "Stop racism" at an anti-racism rally in Amsterdam, the Netherlands, 22 March 2008. (iStockphoto)

- Ofis'in **Demokratikleşme** alanındaki faaliyetleri şunları kapsar: hukuk devleti, sivil toplum ve demokratik yönetim, seyahat özgürlüğü, toplumsal cinsiyet eşitliği ve yasama faaliyetlerine yönelik destek.
- ODİHR, devletlerin AGİT çerçevesindeki taahhütlerini yerine getirmelerini kolaylaştırmak ve demokratik kurumlar geliştirilmesine destek olmak amacıyla, her yıl 100'den fazla yardım programı yürütmektedir.

ODİHR' Avrupa' da **seçimlerin izlenmesi** konusunda faaliyet gösteren asli kurumdur. Her yıl, AGİT bölgesinde gerçekleşen seçimlerin ulusal mevzuata ve uluslararası standartlara uygun yapıldığını izlemek üzere binlerce seçim gözlemcisinin görev yaptığı gözlem misyonlarını organize etmektedir.

- ODİHR, katılımcı devletlere, **Roma ve Sinti** politikaları konusunda tavsiyelerde bulunmaktadır.
- Roma ve Sinti toplulukları arasında ağ yaratma ve bilinç geliştirme çalışmaları yürütmektedir.
- Roma ve Sinti temsilcilerinin karar verme süreçlerine katılımını desteklemektedir.

A protester adds her voice to a demonstration by French opposition parties, unions and civil rights groups against the government's anti-crime proposals, Nantes, September 4, 2010. (Stephane Mahe/Reuters/Forum)

- ODİHR, **terörle mücadele** faaliyetleri çerçevesinde, insanı boyuta ilişkin meseleler konusunda bilinç attırmaya çalışmaktadır.
- Terörü doğuran faktörlere ilişkin projeler yürütmektedir.

- ODİHR, **insan ticaretinin** önlenmesine ve bu çerçevede mağdurların haklarına öncelik veren eşgüdümlü tedbirler alınmasına yönelik uluslararası çabaların da başını çekmektedir.

Avrupa Birliği

AB, insan hakları alanında, üye ülkeler için standartlar oluşturma ve belirli konulara odaklanan organlar geliştirme gibi faaliyetler yürütmektedir.

Avrupa Birliği Temel Haklar Şartı

Temel Haklar Şartı, AB yurttaşları ile oturma hakkına sahip olanlar için, bir dizi medeni, siyasi, ekonomik ve sosyal hak tanımlamaktadır. Bu belge 6 kısımdan oluşur:

- Onur
- Özgürlükler
- Eşitlik
- Dayanıřma
- Yurttař Hakları ve
- Adalet

“Irk Direktifi”

- Resmi adı “Irk ve Etnik Kökene Bakılmaksızın Kişilere Eşit Muamele Edilmesi İlkesinin Uygulamaya Konmasına İlişkin 2000/43/EC Sayılı Avrupa Birliği Konseyi Direktifi” olan ve artık “Irk Direktifi” olarak bilinen belge, AB’nin ırkçılıkla mücadele alanında en güçlü aracıdır.

“Irk Direktifi”

- Bu Direktif, “üye devletlerde eşit muamele ilkesini geçerli kılmak amacıyla ırk veya etnik kökene dayalı ayrımcılıkla mücadele için” (Madde 1) asgari gerekliliklere dair çerçeveyi belirler.
- Geniş kapsamlı bu belge, AB üyesi ülkelerin; istihdam, eğitim, sağlık hizmetleri, barınma, sosyal koruma, sosyal yardım ile mallara ve hizmetlere erişimi de kapsayan bir dizi alanda ırk ayrımcılığını hukuken yasaklamasını şart koşmaktadır.

Avrupa Toplulukları Adalet Divanı

- Avrupa Toplulukları Adalet Divanı (ATAD), AB yasalarının uygulanmasını güvence altına alan organdır.
- Mahkeme, AB andlaşmalarının ve mevzuatının yorumlanmasıyla ilgili ihtilafları karara bağlar ve içtihatlar yoluyla yurttaşlar için koruma standartları belirler.
- Mahkeme, Avrupa Birliği üyeleri üzerinde yargı yetkisine sahiptir ve Avrupa Topluluđu Hukuku'ndan saptığı tespit edilen ulusal kararları iptal edebilir.